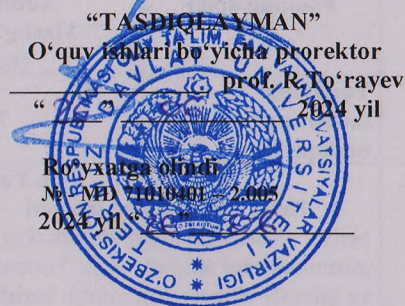

	<p>taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. "O'zbekiston" NMIU, 2017. – 47 b.</p> <p>6. Mirziyoev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. "O'zbekiston" NMIU, 2017. – 485 b.</p> <p>7. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 7 fevraldagi "O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha harakatlar strategiyasi to'g'risida" gi PF-4947-sonli Farmoni. O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to'plami, 2017 y., 6-son, 70-modda</p> <p>8. Tuxliyev I.S., Bektemirov A.B., Usmanova Z.I.. Turizmda strategik marketing. O'quv qo'llanma.S.: SamISI, 2010. – 144 b.</p> <p>9. Amriddinova R.S., Raximov Z.O., Aliyeva M., Ibadullayev N.E., Abduxamitov S.A. Mehmonxonalarda xodimlar faoliyatini boshqarish O'quv qo'llanma. – T.: "Fan va texnologiya", 2018. - 300 b.</p> <p>10. М.Болтабоев, М.Қосимова, Ш.Эргашходжаева ва бошқалар. Кичик бизнес ва тadbirkorлик. – Т.: "ADIB Nashriyoti", 2011. – Б.100.</p> <p>11. Tuxliyev I.S. va boshqalar. "O'zbekistonda turizm xizmat bozorini rivojlantirishning ijtimoiy – iqtisodiy muammolari" nomli monografiya. T.: "Iqtisodiyot" 2012.</p> <p style="text-align: center;">Internet saytlari:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. http://lex.uz– O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi 2. www.ziyonet.uz –ta'lim portali 3. http://www.mail.tdiu.uz – TDIU elektron kutubxonasi 4. http://www.el.tfi.uz – TMI elektron kutubxonasi 5. http://www.sies.uz – SamISI elektron kutubxonasi 6. www.world-tourism.org – Butun jahon turistik tashkiloti 7. www.wtcc.org – Sayoxat va turizm bo'yicha Butun jahon Kengashi
7.	Termiz davlat universiteti tomonidan ishlab chiqilgan va tasdiqlangan
8.	O'quv dasturi Termiz davlat universiteti o'quv-uslubiy Kengashining 2024-yil 26-iyundagi 11-sonli yig'ilish bayoni bilan ma'qullangan.
9.	<p>Fan/modul uchun ma'sull:</p> <p>Q. Abduganiyev TerDU Iqtisodiyot va turizm fakulteti dekani, k.f.d, professor</p> <p>G.M. Abdulkayeva TerDU, "Turizm va mehmonxona xo'jaligi" kafedrasini mudiri, dotsent.</p>
10.	<p>K.U. Turafoeva – Денов Тadbirkorлик ва педагогика институти "Рақамли иқтисодиёт" кафедраси мудири и.ф.н.доц.</p> <p>Д.А. Хафизов - Сурхондарё вилоят Туризм ва маданий мерос бош бошқармаси бошлиғи ўринбосари.</p>

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLYI TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

TERMIZ DAVLAT UNIVERSITETI

TURIZMDA TADBIRKORLIKNI BOSHQARISH

O'QUV DASTURI

Bilim sohasi:	1000 000- Xizmatlar
Ta'lim sohasi:	1010 000- Xizmat ko'rsatish sohasi
Magistratura mutaxassisligi:	71010401- Turizm (ziyorat turizmi)

Fan/modul kodi ENTMT7.5		O'quv yili 2024-2025	Semestr III	ECTS – Kreditlar 7,5	
Fan/modul turi Majburiy		Ta'lim tili O'zbek/rus		Haftadagi dars soatlari 5	
1.	Fanning nomi	Auditoriya Mashg'ulotlari (soat)		Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Turizmda tadbirkorlikni boshqarish	72		153	225
2.	<p align="center">I. Fanning mazmuni</p> <p>Fanni o'qitishdan maqsad – turizm tadbirkorlikning mohiyatini ochib berish; Turizm tadbirkorlikning taraqqiyot yo'li, tajribasi, hozirgi kundagi muammolarini aniqlab olish; Turizm tadbirkorlikning iqtisodiy, siyosiy, ma'naviy va ijtimoiy ahamiyatini yoritib berish; O'zbekiston va jahon turizmi va mehmonxona biznesining taraqqiyotini o'rgatishdan iborat.</p> <p>Fanning vazifalari – Turizm tadbirkorlikning mohiyati va uning rivojlanishining tashkiliy asoslari; Turizm tadbirkorlikning tashkiliy huquqiy shakllari; Turizm bozori; Turizm tadbirkorlik faoliyatini boshqarish; Tadbirkorlik faoliyatida biznes-reja; Turizm tadbirkorlikni moliyalash va kredit bilan ta'minlash xususiyatlari; Tadbirkorlikda tavakkalchilik va uni pasaytirish yo'llari; Turizm tadbirkorlik hayotiy sikllari; Jahonda turizm sohasi va mehmonxona biznesidagi tadbirkorlik faoliyati; Turizm tadbirkorlik muammolari; Turizm tadbirkorlik faoliyatida marketing; Turizm sektorining umumiy rivojlanish tendensiyalari, makroiqtisodiy ko'rsatkichlar; Turizm va mehmonxona biznesi tadbirkorligi faoliyatida ko'rsatkichlar taxlili; Turizm tadbirkorlik faoliyatida innovatsiya; Turizm tadbirkorlikning rivojlanishida investitsiyani o'ni va roli.</p> <p align="center">II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari) Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:</p> <p>1-mavzu: Turizm tadbirkorlikni boshqarish fanining predmeti, maqsadi va vazifalari Fanga kirish, fanning predmeti, maqsadi va vazifalari. Fanning boshqa fanlar bilan uzviy bog'liqligi. Turizm biznes tushunchasi.</p> <p>2-mavzu: Turizm tadbirkorlikning mohiyati va uning rivojlanishining tashkiliy asoslari Turizm va mehmonxona biznesida tushunchasi, mohiyati va turlari. Ishlab chiqarish, xizmatlar, tijorat, moliyaviy va konsultativ tadbirkorlik. Tadbirkorlik va ma'naviyat. Turizm tadbirkorlikni rivojlantirishning ahamiyati va shart-sharoitlari. Asosiy omillar. Turizm tadbirkorlikning davlat tomonidan qo'llab quvvatlanishi.</p>				

<p>3-mavzu: Turizm tadbirkorlikning tashkiliy huquqiy shakllari Turizm va mehmonxona biznesida xususiy tadbirkorlik, uning afzalliklari va kamchiliklari. Turizm va mehmonxona biznesi tadbirkorligida o'rtoqliklar, kelishuvlar va ularning ko'rinishlari. Xo'jalik shirkatchiligining tadbirkorlikning boshqa tashkiliy huquqiy shakllari: nisbatan afzalliklari va kamchiliklari. Kichik korxonalar, sherikchiliklar va jamoa kichik korxonalar. Hissadorlik jamiyatlari va ularning turlari. Firma va korporatsiyalar. Xolding kompaniya. Offshor kompaniya. SHo'ba korxonalar, shaxobcha (vakolatxona)lar, xorijiy korxonalar. Konsalting birlashmalar.</p> <p>4-mavzu: Turizm tadbirkorlik faoliyatini boshqarish Turizm tadbirkorlik faoliyatini boshqarish strategiyasi, boshqaruv bug'ini va boshqaruv bosqichi. Turizm tadbirkorlik faoliyatining boshqaruv strukturalarini tashkiliy turlari. Chiziqli (pog'onali) struktura. Chiziqli shtabli struktura. Funktsional struktura. Dasturli-maqsadli. Matritsali struktura. Turizm va mehmonxona biznesida raxbarning boshqaruv uslubi. Xodimlar odobi. Qabullar o'tkazish qoidalari.</p> <p>5-mavzu: Tadbirkorlik faoliyatida biznes reja Turli mulkchilik shakllarida biznes rejaning ahamiyati, zururligi va uning nazariy asoslari. Biznes reja mohiyati va tuzish jarayoni. Biznes reja tuzilishi. Titul ro'yxati va kirish. Korxonani rivojlantirish rejalari. Maxsulot turlari. Tarmoq tahlili. Korxonaning ishlab chiqarish rejasini. Korxonada mexnatni tashkil etish va boshqarish. Tavakkalchilikni baholash. Korxonada moliyaviy rejasini. Raqobatbardoshlikni baholash. Zararsizlik tahlili.</p> <p>6-mavzu: Turizm tadbirkorlikni moliyalash va kredit bilan ta'minlash xususiyatlari Moliyaviy resurslar va moliyaviy kapitalning mohiyati va tuzilishi. Mehmonxona biznesining moliyaviy resurs manbalari. Tijorat krediti. Bank krediti. Iste'molchi krediti. Davlat krediti. Halqaro kredit. Kredit berilish muddatlari. Qarz foizi yoki kreditning foiz stavkasi.</p> <p>7-mavzu: Tadbirkorlikda tavakkalchilik va uni pasaytirish yo'llari Umumiy tushunchalar. Moliyaviy tavakkalchilik. Sof va spekulativ tavakkalchilik. Tavakkalchilik darajasini aniqlash. O'rtacha kutish miqdori. Kutilayotgan natijaning tebranishi. Dispersiya va o'rtacha kvadrati chetlanish. Variatsiya koeffitsienti. Tavakkalchilik darajasini kamaytirish usullari. Tavakkalchilik koeffitsienti. Diversifikatsiya. Tanlash va natijalar to'g'risida qushimcha axborotlarga erishish. Limitlash Sug'urtalash.</p> <p>8-mavzu: Turizm talab va taklifning shakllanishi Turistik xizmatlar bozoridagi talab va taklif va ularning shakllanish jarayonini o'rganish. Turistik xizmatlarini belgilovchi turli xil bozorlar tarkibini o'rganish.</p>

Turistik mahsulotga talab segmentatsiyasini o'rganish. Turistik xizmatlar bozoriga ta'sir qiluvchi asosiy omillar tarkibini tahlil qilish.

9-mavzu: Tadbirkorlik sohasida turizm va mehmonxona xizmatlarining o'rni

Turizm xizmatlarini rivojlantirish xususiyatlari. Mehmonxona xo'jaligi xizmatlarining turlari. Mexmonxona xizmatlari sifatining ko'rsatgichlari va tasnifi.

10-mavzu: Turizmda mehmonxona biznesini rivojlantirishning xalqaro tajribalar

Mehmonxona biznesida integratsion jarayonlar. Zamonaviy mehmonxona xo'jaligini rivojlantirish tendensiyalari. O'zbekiston sharoitida mehmonxona xo'jaligini rivojlantirishning o'ziga xos xususiyatlari.

11-mavzu: Turizmda standartlashtirish va sertifikatlashtirish

Mexmonxona xizmatida standartlashtirish jarayonining mohiyati. Mehmonxona xizmatlarini sertifikatlashtirish.

12-mavzu: Turizm va mehmonxona biznesida xizmatlar narxlarini belgilash hususiyatlari

Turistik tashkilotlarda narxlashtirishning mohiyati. Turistik mahsulotning narxini belgilash usullari. Mexmonxona xizmati narxlarini belgilash usullari. Turistik xizmatlar va mehmonxona xizmatlari bahosini belgilash.

13-mavzu: Turizm tadbirkorlik faoliyatida marketing

Turizm tadbirkorlik faoliyatida ko'rsatiladigan marketing xizmatlari va xususiyatlari. Mehmonxonalarda ko'rsatiladigan xizmatlarni baholash yo'llari.. Turizm tadbirkorlik marketing strategiyasi. Turizm tadbirkorlik marketing dasturlari va xizmat ko'rsatish texnologiyalari.

14-mavzu: Turizm tadbirkorligi faoliyatida ko'rsatkichlar taxlili

O'zbekiston Respublikasiga turizm maqsadida kirib keluvchi turistlar oqimi. Dunyo mamlakatlari bo'yicha turistlar oqimi. Viloyatlar kesimidagi turizm biznesi bo'yicha faoliyat ko'rsatuvchi korxonalar va tashkilotlar. Xizmat ko'rsatilgan mijozlar ko'rsatkichlari. O'zbekiston Respublikasi bo'yicha mexmonxona va analogik joylashatirish vositalarining faoliyati. Marketing va reklama strategiyalari.

15-mavzu: Turizm tadbirkorlik faoliyatining prognozi (bashorati)

Turizm va mehmonxona biznesida prognoz qilish tushunchasi. Boshqaruv ob'ektining rivojlanish dinamikasi va uning tashqi muhit bilan o'zaro aloqasi. Turizmning faoliyat sohasida prognoz qilishning klassifikatsiyasi. Jamoaviy ekspertiza baho berish usuli. Prognoz qilishda korrelyasion-regression tahlil qilish. Prognoz qilishning ekstropolyasiya usullari.

16-mavzu: Turizm tadbirkorlik rivojlanishida investitsiyani o'rni va roli

Turizm va mehmonxona biznesida investitsiya tushunchasi. Turizm va mehmonxona biznesida investitsion muhit. Investitsion loyihalar va uni moliyalashtirish.

17-mavzu: Turizm va mehmonxona tadbirkorligida aloqa vositalari va axborot texnologiyalari xizmatlarini tashkil etish

Turizm va mehmonxona tadbirkorlik boshqaruvi tizimida axborot texnologiyasi tushunchasi. Axborot texnologiyasini amaliyotda qo'llash. Mehmonxonalarni avtomatlashtirishning mo'tadil tizimlarini tanlash.

18-mavzu: Turizm tadbirkorlik rivojlanishida xizmatlar va mahsulotlarni boshqarish

Xizmatlar va mahsulotlarni boshqarishning ahamiyati. Turizm xizmatlarining xususiyatlari. Turizm mahsulotlarini boshqarish. Xizmatlar va mahsulotlar kombinatsiyasi. Mijozlarning ehtiyojlarini aniqlash va qondirish. Sifatni boshqarish va monitoring.

III. Amaliy mashg'ulotlarning mavzular ro'yxati:

- 1-mavzu: Turizm tadbirkorlikni boshqarish fanining predmeti, maqsadi va vazifalari
- 2-mavzu: Turizm tadbirkorlikning mohiyati va uning rivojlanishining tashkiliy asoslari
- 3-mavzu: Turizm tadbirkorlikning tashkiliy huquqiy shakllari
- 4-mavzu: Turizm tadbirkorlik faoliyatini boshqarish
- 5-mavzu: Tadbirkorlik faoliyatida biznes reja
- 6-mavzu: Turizm tadbirkorlikni moliyalash va kredit bilan ta'minlash xususiyatlari
- 7-mavzu: Tadbirkorlikda tavakkalchilik va uni pasaytirish yo'llari
- 8-mavzu: Turizm talab va taklifning shakllanishi
- 9-mavzu: Tadbirkorlik sohasida turizm va mehmonxona xizmatlarining o'rni
- 10-mavzu: Turizm mehmonxona biznesini rivojlantirishning xalqaro tajribalar
- 11-mavzu: Turizm standartlashtirish va sertifikatlashtirish
- 12-mavzu: Turizm va mehmonxona biznesida xizmatlar narxlarini belgilash hususiyatlari
- 13-mavzu: Turizm tadbirkorlik faoliyatida marketing
- 14-mavzu: Turizm tadbirkorligi faoliyatida ko'rsatkichlar taxlili
- 15-mavzu: Turizm tadbirkorlik faoliyatining prognozi (bashorati)
- 16-mavzu: Turizm tadbirkorlik rivojlanishida investitsiyani o'rni va roli
- 17-mavzu: Turizm va mehmonxona tadbirkorligida aloqa vositalari va axborot texnologiyalari xizmatlarini tashkil etish
- 18-mavzu: Turizm tadbirkorlik rivojlanishida xizmatlar va mahsulotlarni boshqarish

	<p style="text-align: center;">IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar <i>Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan topshiriqlar:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Turizm tadbirkorlikni rivojlantirishning ahamiyati va shart- sharoitlari. 2. Turizm tadbirkorlikning davlat tomonidan qo'llab quvvatlanishi. 3. Turizm va mehmonxona biznesida xususiy tadbirkorlik, uning afzalliklari va kamchiliklari. 4. Turizm tadbirkorlik faoliyatini boshqarish strategiyasi, boshqaruv bug'ini va boshqaruv bosqichi. 5. Turli mulkchilik shakllarida biznes rejaning ahamiyati, zurligi va uning nazariy asoslari 6. Turizm tadbirkorlikni moliyalash va kredit bilan ta'minlash xususiyatlari 7. Tadbirkorlikda tavakkalchilik va uni pasaytirish yo'llari 8. Turizm talab va taklifning shakllanishi 9. Tadbirkorlik sohasida turizm va mehmonxona xizmatlarining o'rni 10. O'zbekiston sharoitida mehmonxona xo'jaligini rivojlantirishning o'ziga xos xususiyatlari 11. Turistik tashkilotlarda narxlashtirishning mohiyati 12. Turistik mahsulotning narxini belgilash uslublari 13. Turizm tadbirkorlik faoliyatida ko'rsatiladigan marketing xizmatlari va xususiyatlari. 14. Turizm tadbirkorligi faoliyatida ko'rsatkichlar taxlili 15. Turizm tadbirkorlik faoliyatining prognozi (bashorati) 16. Turizm va mehmonxona biznesida investitsiya tushunchasi. 17. Turizm va mehmonxona tadbirkorlik boshqaruvi tizimida axborot texnologiyasi <p style="text-align: center;"><i>Mustaqil uzlashtiriladigan mavzular b'yiicha magistrantlar tomonidan referatlar tayyorlash va ularni taqdimot qilish tavsiya etiladi.</i></p>
3.	<p>V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar) Fanni o'zlashtirish natijasida magistrant:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Turizm sektorining umumiy rivojlanish tendensiyalari, makroiqtisodiy ko'rsatkichlar; Turizm va mehmonxona biznesi tadbirkorligi faoliyatida ko'rsatkichlar taxlili; Turizm tadbirkorlik faoliyatida innovatsiya; Turizm tadbirkorlikning rivojlanishida investitsiyani o'rni va roli <i>haqida tasavvurga ega bo'lishi</i>; - Turizm tadbirkorlikni moliyalash va kredit bilan ta'minlash xususiyatlari; Tadbirkorlikda tavakkalchilik va uni pasaytirish yo'llari; Turizm tadbirkorlik hayotiy sikllari; Jahonda turizm sohasi va mehmonxona biznesidagi tadbirkorlik faoliyati; Turizm tadbirkorlik muammolari; Turizm tadbirkorlik faoliyatida marketing <i>bilishi va ulardan foydalana olishi</i>; - Turizm tadbirkorlikning mohiyati va uning rivojlanishining tashkiliy

	<p>asoslari; Turizm tadbirkorlikning tashkiliy huquqiy shakllari; Turizm bozori; Turizm tadbirkorlik faoliyatini boshqarish; Tadbirkorlik faoliyatida biznes-reja; Turizm tadbirkorlikni moliyalash va kredit bilan ta'minlash xususiyatlari bo'yicha <i>ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak.</i></p>
4.	<p style="text-align: center;">VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:</p> <ul style="list-style-type: none"> • esse, tezis va maqolalar yozish; • interfaol keys-stadilar yechish; • jarayonli-yo'naltirilgan ta'lim; • muhokama ishtirok etish; • seminarlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar); • guruhlarda ishlash; • mustaqil ishlarni bajarish; • taqdimot tayyorlash; • turli darajadagi testlarni yechish; • so'rov o'tkazish.
5.	<p style="text-align: center;">VII. Kreditlarni olish uchun talablar:</p> <p>Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha test yoki yozma ishini topshirish va eng muhimi mustaqil ish sifatida berilgan dasturiy mahsulot topshiriqlarini bajarish.</p>
6.	<p style="text-align: center;">Asosiy adabiyotlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Raximov Z.O. Turizm tadbirkorlik. O'quv qo'llanma. -- Samarqand: SamISI, 2019, 232 bet. 2. Boltabayev M.R., Tuxliyev I.S., Safarov B.Sh., Abduxamidov S.A. Turizm: nazariya va amaliyot. Darslik. -- T.: "Fan va texnologiya", 2018 y. 3. Tuxliyev I.S., Qudratov G'H., Pardaev M.Q. Turizmni rejalashtirish. Darslik. -- T.: «Iqtisod-moliya» 2010 – 263 b. 4. Raximov Z.O., Xaitboyev R., Ibadullayev N.E., Safarov B.Sh. Turoperyting. O'quv qo'llanma. -- T.: "Fan va texnologiya", 2018. - 300 b. <p style="text-align: center;">Qo'shimcha adabiyotlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 28.01.2022 yildagi «2022-2026 yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida» gi PF-60-sonli farmoni. 2. «O'zbekiston Respublikasi turizmni rivojlantirish davlat qo'mitasi faoliyatini tashkil etish to'g'risida» 2016 yil 2 dekabrda PQ-2666-sonli Prizedint qarori//“Lex.uz”. 3. Turizm faoliyatini litsenziyalash tartibi to'g'risidagi nizom// “Lex.uz”, Toshkent sh., 2017 yil 6 aprel, 189-sonli qarori 4. Mirziyoev Sh.M. Erkin va farovon demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. Toshkent, “O'zbekiston” NMIU, 2017. -- 29 b. 5. Mirziyoev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash yurt